

'GEWOON STILSTAAN IS VOOR MIJ EEN HELE OPGAVE'

Roeland Fernhout (42) speelde dit seizoen in twee voorstellingen die werden geselecteerd voor het Nederlands Theater Festival: *Lange dagreis naar de nacht* en *Hamlet vs Hamlet*. Voor zijn rol als Polonius werd hij genomineerd voor een Arlecchino. 'Door te acteren leer ik wat van belang is.'

DOOR ROBERT VAN HEUVEN

Diepe frons onder zijn honkbalpetje. Stilte. Roeland Fernhout kiest zijn antwoorden zorgvuldig. 'Kun je houden van je personage,' herformuleert hij uiteindelijk de vraag welk van de twee personages hem het liefst is: Edmund in *Lange dagreis naar de nacht* of Polonius in *Hamlet vs Hamlet*? Met beide rollen staat hij straks op het Theater Festival. 'Waar hou je dan precies van? Het begrip "houden van" suggereert dat een personage een mens is, maar dat is het niet. Het is een werktuig, een instrument voor de theatermaker.'

Maar voor de toeschouwer zijn de personages toch echte mensen?
'Dat is nou juist de illusie.'

Je bent genomineerd voor je rol als Polonius.

'Ach ja, Polonius ... Als ik op mijn twintigste had geweten dat ik dit ging zeggen had ik mezelf een enorme stakker gevonden, maar het is fantastisch om Shakespeare te doen. Als je iets wilt leren op het toneel, dan moet je zijn teksten spelen. Ik speel de rol van Jago in *Othello* al een aantal jaar. Nog steeds ontdek ik nieuwe dwarsverbanden en betekenissen. Het is van zo'n mathematische precisie. In het geval van *Hamlet vs Hamlet* speelden we *Hamlet* in een bewerking van Tom Lanoye. Hij duwde de rol van Polonius meer in de richting van een man die een incestueuze

relatie met zijn dochter Ophelia heeft. De reden dat hij zich zo op zijn dochter stort, heeft voor mij te maken met de afwezigheid van Ophelia's moeder.'

Dat is wel echt een andere Polonius dan bij Shakespeare.

'Als het gaat om Shakespeare heeft iedereen de waarheid in pacht. Iedereen weet hoe zijn stukken zouden moeten worden gespeeld. Dat druist voor mij lijnrecht in tegen mijn opvatting van kunst of creativiteit. Je moet altijd blijven zoeken. Vaak wordt Polonius gepresenteerd als een gezellige, oude bouwvier. Ik kon die bouwvier alleen al niet spelen omdat ik daar te jong voor ben. Ik was gedwongen het te doen met wie ik ben.'

Je speelt ongelooflijk veel verschillende rollen, zowel op het toneel als voor film en televisie. Heb je een voorkeur voor een bepaald soort personages?

'Mijn lievelingspersonages zijn introvert, zoals bijvoorbeeld Edmund in *Lange dagreis*. Ze staan verder af van mij – of van het extroverte clichébeeld dat mensen van mij hebben. Ik word echt niet alleen voor energieke rollen gecast. Maar ik heb wel een bepaalde energie op het toneel waarvan een regisseur gemakkelijk gebruik kan maken.

Ik vond de rol van Edmund moeilijk. Het was vooral een geworstel met het

simpele stilstaan op het toneel dat deze rol vereiste. Gewoon stilstaan is voor mij een hele opgave. Maar als dat zou lukken, dacht ik, dan zou ik als acteur weer een hele stap verder zijn. Ik heb graag dat het moeilijk is. Dan blijf je leren. Acteur is een van de weinige beroepen waarin je elke dag van je leven nog beter kunt worden en kunt blijven groeien.'

Wat maakt acteren zo belangrijk voor jou?

'Via het acteren kan ik mijn eigen wereld bezien en daar waarde aan geven. Ik leer wat van belang is en wat niet. Wat kwetsbaar is, wat je moet koesteren en wat wel een stootje kan hebben. Dat betekent heel veel voor mij. Ook omdat ik er zo ongelooflijk hard voor werk. En ik werk graag hard, omdat ik wil dat wat ik doe waarde heeft.

Soms moet je je als acteur overgeven aan wat het werk van je vraagt. Zoals bij Edmund: er is zoveel pijn in dat gezin. Dat gaat je als acteur niet in de koude kleren zitten, ook al is het je werk. Dit onderwerp is een beetje glad ijs, het is moeilijk te verwoorden. Dit zijn processen waar je het eigenlijk nooit over hebt, zelfs niet met je collega's. Of slechts zijdelings, terwijl binnen in je van alles gebeurt. Soms kan ik me voorstellen dat je dat als acteur op een gegeven ogenblik niet meer wilt. Willem Wagter, die vroeger bij De Appel onder andere Polonius speelde, heeft ooit eens tegen mij gezegd: "Jongen, toneel maakt ongelukkig." Dat is niet waar gebleken. Toneel heeft mij juist heel erg gelukkig gemaakt.'

Hamlet vs Hamlet door Toneelhuis en Toneelgroep Amsterdam

regie Guy Cassiers
7 september, Stadsschouwburg Amsterdam

Lange dagreis naar de nacht door Toneelgroep Amsterdam

regie Ivo van Hove
9-10 september, Stadsschouwburg Amsterdam

www.toneelgroepamsterdam.nl/
www.tf.nl

ARLECCHINO NOMINATIES

Meest indrukwekkende
mannelijke bijdragende rol

Roeland Fernhout
(l) als Polonius in
Hamlet vs Hamlet
(2014), Toneelgroep
Amsterdam en
Toneelhuis, regie
Guy Cassiers
foto Jan Versweyveld

Steven Van Watermeulen
als Arthur in *De ideale man*
(2013), Nationale Toneel,
regie Theu Boermans
foto Kurt Van der Elst

Martijn Nieuwerf als Cherea
in *Caligula* (2014), Thibaud
Delpeut/De Utrechtse
Spelen/De Coproducers,
regie Thibaud Delpeut
foto Roel van Berckelaer

Ramsey Nasr (r) als Jamie
in *Lange dagreis naar de
nacht* (2013), Toneelgroep
Amsterdam, regie Ivo van
Hove foto Jan Versweyveld